

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СУДНОВОДІННІ

Шифр № ХМ-МР-ФЗ-Б-Ж/В

Реєстр № 1-В1/К-06, Б-01, М-10, ДД. ДР. Додор.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

<i>з дисципліни</i>	Морська англійська мова
<i>факультет</i>	Судноводіння
<i>ступінь вищої освіти</i>	бакалавр
<i>галузь знань</i>	27 «Транспорт»
<i>спеціальність</i>	271 «Річковий та морський транспорт»
<i>спеціалізація</i>	Навігація і управління морськими суднами
<i>курс</i>	I - II
<i>форма навчання</i>	денна

м. Херсон – 2020

Методичні рекомендації до проведення практичних занять з дисципліни «Морська англійська мова» розробили у відповідності з робочою навчальною програмою завідувач кафедри англійської мови в судноводінні, канд. пед. наук, професор Кудрявцева В. Ф., канд. пед. наук, доцент кафедри Барсук С.Л., канд. пед. наук, доцент Мороз О.Л.

Методичні рекомендації розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри англійської мови в судноводінні

07 вересня 2020 р.

протокол № 01

Завідувач кафедри англійської мови в судноводінні

 Валентина КУДРЯВЦЕВА

Завідувач навчально-методичного відділу

 Валентина ЧЕРНЕНКО

1. Загальні вимоги до вмінь та навичок здобувачів вищої освіти на початковому етапі навчання (Морська англійська мова 1-2 рік навчання)

Загальна професійна підготовка в умовах морського ВНЗ зумовлена обсягом, структурою та динамічністю навчального матеріалу, який необхідний здобувачу вищої освіти для професійного становлення в сучасних умовах. Навчальна дисципліна «Морська англійська мова» є необхідною складовою підготовки фахівців морського торговельного флоту за спеціалізацією Навігація і управління морськими суднами.

Галузевий стандарт вищої освіти України, Закон України «Про вищу освіту», Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ОКР), вимоги освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) та освітньої професійної програми (ОПП) напряму підготовки «Морський та річковий транспорт» (271), а також Міжнародна конвенція про підготовку і дипломування моряків та несення вахти з Манільськими поправками (Кодекс ПДНВ 78/95) та ІМО Модельний курс 3.17 «Maritime English» визначають нормативну основу професійної підготовки бакалаврів морських спеціальностей.

Метою вивчення дисципліни «Морська англійська мова» є практичне володіння англійською мовою у відповідності до вимог дипломованого спеціаліста. На початковому етапі навчання (1-2 роки) особливу увагу приділяється формуванню мовних знань (вимова, інтонація, елементи професійно-орієнтованої лексики, типові граматичні структури) та розвитку мовленнєвих умінь (читання, аудіювання, говоріння та письма) через застосування фахової літератури та професійно-орієнтованих завдань, що забезпечує можливість вивчати мову в процесі взаємодії в межах професійно-ситуативного контексту.

Згідно з національними і міжнародними вимогами рівень сформованості іншомовних мовленнєвих умінь здобувача вищої освіти повинен дорівнювати рівню B2 («незалежний користувач»). Перелік професійних комунікативних умінь представлено робочою навчальною програмою дисципліни, та реалізацію визначених програмою завдань повинен забезпечити навчально-методичний супровід дисципліни.

Враховуючи специфіку дисципліни основною складовою навчального процесу, спрямованою на досягнення мети навчання, виступає практичне заняття. Побудоване за принципами комунікативного та компетентнісного підходів, із застосуванням сучасних навчальних технологій (змішаного, студентозорієнтованого, проектного навчання), практичне заняття скеровано на поглиблення мовних знань, розвиток мовленнєвих та комунікативних умінь (продуктивно взаємодіяти, критично мислити та ефективно

спілкуватися в процесі виконання професійно-орієнтованих завдань), що сприяє формуванню професійної комунікативної компетентності.

1.1 Усні комунікативні компетентності з дисципліни «Морська англійська мова»

Навчальний модуль	Знання, уміння, навички
Компетентність: Використання стандартних фраз ММО для спілкування на морі та використання англійської мови у писемній та усній формах (ПДНВ 78/95, таблиця А-II/1)	
Семестр 1 (While Ashore)	
Модуль 1: Морська освіта	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - запитує про персональні дані інших людей та відповідає на запитання про свої особисті дані - описує професійну підготовку та освіту моряків - обговорює типові види діяльності в академії та у вільний час <p>Підсумкова компетенція:</p> <p>1. Описує професійну підготовку морських фахівців.</p>
Модуль 2: Усвідомленість про кар'єру	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізує фактори, що впливають на вибір кар'єри - обговорює вимоги ПДНВ щодо рівня володіння англійською мовою - аналізує власний рівень готовності до кар'єри в морі <p>Підсумкова компетенція:</p> <p>1. Описує готовність виконувати обов'язки в морі зважаючи на офіційні вимоги до моряків.</p>
Модуль 3: Устрій судна	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - описувати устрій судна у письмовій формі - коментує лінійні параметри та виміри судна <p>Підсумкова компетенція:</p> <p>1. Описує частини судна та позначки на корпусі, лінійні параметри, об'єм та вагу.</p>
Модуль 4: Судна, що перевозять навальні вантажі	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - описує дизайн, вантаж та вантажне обладнання балкара - описує дизайн, вантаж та вантажне обладнання танкера <p>Підсумкова компетенція:</p> <p>1. Характеризує судна, що перевозять навальні вантажі стосовно їх дизайну, вантажу та вантажного обладнання.</p>
Модуль 5: Судна, що перевозять штучні вантажі	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - описує дизайн, вантаж та вантажне обладнання судна, що перевозить генеральні вантажі - описує дизайн, вантаж та вантажне обладнання контейнеровоза <p>Підсумкова компетенція:</p> <p>1. Характеризує судна, що перевозять штучні вантажі стосовно їх дизайну, вантажу та вантажного обладнання.</p>
Компетентність: Використання стандартних фраз ММО для спілкування на морі та використання англійської мови у писемній та усній формах (ПДНВ 78/95, таблиця А-II/1)	
Семестр 2 (Welcome Aboard)	
Модуль 6: Екіпаж та його обов'язки	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає посади членів екіпажу та описує їх обов'язки - описує діяльність кадета на судні

	<p>- коментує інформацію про права та обов'язки моряків</p> <p>Підсумкова компетенція:</p> <p>1. Описує ключові обов'язки суднового екіпажу, фокусуючись на процедурах технічного обслуговування та процедурах несення вахти відповідно до ПДНВ та МТК</p>
Модуль 7: Особиста безпека на судні	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - описує вимоги щодо безпеки на судні, вказані в ПДНВ та КБТП - пояснює для чого потрібні засоби персонального захисту - дає поради стосовно безпечної трудової практики під час виконання специфічних завдань <p>Підсумкова компетенція:</p> <p>1. Пояснює основи безпечної трудової практики на борту судна</p>
Модуль 8: Перша медична допомога на судні	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає частини людського тіла та які ризики на судні їм загрожують - коментує інформацію щодо вмісту аптечки першої допомоги - описує симптоми та рекомендоване лікування для типових травм та захворювань <p>Підсумкова компетенція:</p> <p>1. Описує симптоми та рекомендує можливе лікування специфічних травм.</p>
Модуль 9: Аварійні ситуації на морі	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характеризує різні типи аварійних ситуацій та їх причини - описує послідовність дій у випадку аварійної тривоги - пропонує відповідні методи боротьби з пожежею залежно від її локації та класу <p>Підсумкова компетенція:</p> <p>1. Розповідає про аварійні ситуації на судні та шляхи їх запобігання.</p>
Модуль 10: Рятувальне обладнання	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснює правила зберігання та використання особистих рятувальних засобів - описує правила зберігання та алгоритм дій при спуску рятувальних засобів - описує послідовність дій при проведенні навчань з покидання судна <p>Підсумкова компетенція:</p> <p>1. Характеризує рятувальні засоби в термінах їх використання, зберігання, устрою та процедури спуска на воду.</p>
<p>Компетентність: Використання стандартних фраз ММО для спілкування на морі та використання англійської мови у писемній та усній формах (ПДНВ 78/95, таблиця А-II/1)</p>	
<p>Семестр 3 (Seven Seas Ahead)</p>	
Модуль 11: Морська географія	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - описує розташування континентів, країн, океанів, морів та заток - визначає географічні координати, морські вимірювання, напрямок, курс, пеленг, часові зони - описує глобальні судноплавні шляхи <p>Підсумкова компетенція:</p> <p>1. Розповідає про водні масиви, порти та судноплавні шляхи в термінах їх розташування, головних характеристик та важливості для морської індустрії.</p>
Модуль 12: Навігаційний місток: обладнання та експлуатація	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає навігаційні прилади та їх функції - симулює брифінг з питань експлуатації та стану навігаційного обладнання, використовуючи чек-листи

	- описує функції картографічних інструментів Підсумкова компетенція: 1. Характеризує основні робочі принципи навігаційного обладнання
Модуль 13: Комунікація засобами ГМССБ	Демонстрація умінь: - називає обладнання системи ГМССБ та описує їх функції - перераховує вимоги СОЛАС до систем ГМССБ на судах - демонструє уміння ведення радіообміну Підсумкова компетенція: 1. Демонструє знання правил щодо використання системи ГМССБ
Модуль 14: На ходу	Демонстрація умінь: - коментує правила 1-3 МПЗЗС - коментує правила 5-8 МПЗЗС - коментує правила 13-15 МПЗЗС Підсумкова компетенція: 1. Розповідає про необхідні та правильні дії навігаційної команди під час маневрування та для запобігання зіткненню суден згідно з МПЗЗС (Частини А, Б)
Модуль 15: Візуальні та звукові сигнали	Демонстрація умінь: - інтерпретує візуальні сигнали, що використовуються на морі - інтерпретує звукові сигнали попередження та маневрів - інтерпретує сигнали лиха на воді Підсумкова компетенція: 1. Розповідає про звукові і візуальні сигнали на морі і правила користування ними в залежності від ситуації
Компетентність: Використання стандартних фраз ММО для спілкування на морі та використання англійської мови у писемній та усній формах (ПДНВ 78/95, таблиця А-II/1)	
Семестр 4 (Lucky Voyage)	
Модуль 16: Запобігання забруднення моря	Демонстрація умінь: - пояснює причини забруднення моря - описує дії екіпажу у випадку розливу нафти - коментує вимоги Розділів I-VI Міжнародної конвенції МАРПОЛ Підсумкова компетенція: Підсумовує вимоги щодо запобігання забруднення моря згідно з Міжнародною конвенцією МАРПОЛ
Модуль 17: Остійність судна	Демонстрація умінь: - пояснює вплив різних сил на остійність судна - описує принцип роботи баластної системи Підсумкова компетенція: 1. Пояснює роль баластної системи у забезпеченні остійності судна
Модуль 18: Постановка на якір	Демонстрація умінь: - описує якірне обладнання та його обслуговування - інтерпретує сигнали попередження та маневрів - пояснює як підготуватися до постановки на якір - підсумовує необхідні та правильні дії навігаційної команди коли судно на якорі Підсумкова компетенція: 1. обмінюється інформацією щодо процедури постановки на якір, якірного обладнання, команд та заходів безпеки
Модуль 19: Швартування	Демонстрація умінь: - описує типи швартовного обладнання та швартовних кінців - описує дії до та після швартування, обмінюється інформацією щодо методів швартування та небезпек

	<ul style="list-style-type: none"> - розуміє та правильно відповідає на команди та стандартні фрази при швартуванні/відшвартуванні, сигнали рук - демонструє розуміння правил безпеки при швартуванні. <p>Підсумкова компетенція:</p> <p>1. Забезпечує інформацію щодо процедури швартування/відшвартування, вказуючи швартовне обладнання, види швартовних кінців, команд, стандартних фраз, правил безпеки</p>
Модуль 20: Охорона судна на морі	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підсумовує основні вимоги Міжнародного кодексу з охорони суден та портових засобів (Кодекс ОСПЗ)- характеризує види швартовних кінців - описує заходи для різних рівнів охорони - коментує процедури, що забезпечують контрольований доступ до судна. <p>Підсумкова компетенція:</p> <p>1. Висловлюється щодо охорони судна згідно з вимогами Міжнародного кодексу з охорони суден та портових засобів (Кодекс ОСПЗ)</p>
<p>Компетентність: Використання стандартних фраз ММО для спілкування на морі та використання англійської мови у писемній та усній формах (ПДНВ 78/95, таблиця А-II/1)</p>	

1.2 Компетентнісні вимоги до письмових умінь

Навчальний модуль	Знання, уміння, навички	Посилання на посібник
Семестр 1		“While Ashore”
Модуль 1: Морська освіта	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - заповнити аплікаційну форму відповідною особистою інформацією - fill out a ‘particulars of cadet’ form clearly and accurately with personal information 	[с. 8]
Модуль 2: Усвідомленість про кар’єру	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - написати особистий план навчання для вдосконалення конкретних аспектів вивчення англійської мови та регулярно ти цілі і досягнення - write a personal study plan for improving specific aspects of English and reviews the aims and progress at regular intervals 	[с. 73]
Модуль 3: Устрій судна	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - написати детальний звіт про інцидент у прийнятному стилі та форматі - write a detailed report of an incident in an acceptable style and format 	[с. 76]
Модуль 4: Судна, що перевозять навальні вантажі	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - написати електронний лист про повсякденне дозвілля на судні - write a description of routine leisure activities on board 	[с. 53]
Модуль 5: Судна, що перевозять штучні вантажі	<p>Демонстрація умінь:</p> <ul style="list-style-type: none"> - описати дизайн, вантаж та вантажне обладнання контейнеровоза 	[с. 65]

Семестр 2		“Welcome Aboard”
Модуль 6: Екіпаж та його обов'язки	Демонстрація умінь: - описати місця у певній країні у письмовій формі - write a description of places in a country	[c. 51]
Модуль 7: Особиста безпека на судні	Демонстрація умінь: - написати пам'ятку щодо завантаження певних вантажів (зерно, паливо, контейнери тощо) - write a memo on loading of certain cargoes (grain, fuel, containers etc.).	
Модуль 8: Перша медична допомога на судні	Демонстрація умінь: - описати судно та його частини у письмовій формі - write a description of a vessel and her parts in writing	[c. 49] [c. 52]
Модуль 9: Аварійні ситуації на морі	Демонстрація умінь: - описати рутинні робочі справи протягом 24 годин у письмовій формі - use common verbs to describe work routines refer to 24 hour clock in writing	[c. 45]
Модуль 10: Рятувальне обладнання	Демонстрація умінь: - написати повідомлення з попередженням про ризики та нагадування про безпечну практику на судні - write a notice warning against risks and giving reminders of safe practice on board	
Семестр 3		“Seven Seas Ahead”
Модуль 11: Морська географія	Демонстрація умінь: - написати повідомлення про причини травм на судні - write basic reports of the causes of injuries on board	[c. 67]
Модуль 12: Навігаційний місток: обладнання та експлуатація	Демонстрація умінь: - написати подробиці аварійних ситуацій на морі, прослуховуючи усні звіти - write notes about the details of incidents at sea by listening to spoken accounts	[c. 65]
Модуль 13: Комунікація засобами ГМССБ	Демонстрація умінь: - описати місце розташування рятувальних засобів на судні у письмовій формі - describe the position of life-saving equipment on board in writing	[c. 49]
Модуль 14: На ходу	Демонстрація умінь: - написати службову записку із описом основних вимог щодо запобігання забруднення морського середовища судами - write a memo describing basic requirements for preventing marine pollution from the ships	
Модуль 15: Візуальні та звукові сигнали	Демонстрація умінь: - написати службову записку із описом заходів щодо забезпечення безпеки судна - write a memo describing measures for ensuring vessel security	[c. 83]

Семестр 4		“Lucky Voyage”
Модуль 16: Запобігання забруднення моря	Демонстрація умінь: - написати повідомлення членам екіпажу з чіткими інструкціями щодо експлуатації радару (ЕКСНІС, ГМЗЛБ та ін.) -write a notice to crew giving clear instructions on how to operate a radar (ECDIS, GMDSS etc.)	
Модуль 17: Остійність судна	Демонстрація умінь: - скласти рекомендації щодо оцінювання навігаційної ситуації та прийняття рішення: а) коли судна знаходяться на виду одне в одного; б) за будь-якої видимості - develop guidelines for assessment of the navigational situation and decision making: a) when vessels are in sight of one another; b) in any condition of visibility	
Модуль 18: Постановка на якір	Демонстрація умінь: - написати службову записку щодо візуальних на аудіо сигналів, які судно, що приводиться в дію механічною установкою і має довжину більше 100 метрів має подавати за різного стану видимості, часу доби, зі зміною її статусу (на ходу, на якорі, при відсутності можливості керування, тощо) - write a memo on visual and audio signals to be produced by a power-driven vessel of more than 100 meters in length in various conditions of visibility, time of the day, with the change of her status (underway, at anchor, not under command, etc.)	
Модуль 19: Швартування	Демонстрація умінь: - написати службову записку із описом заходів безпечної постановки судна на якір - write a memo describing measures for ensuring safe vessel anchoring	
Модуль 20: Охорона судна на морі	Демонстрація умінь: - написати службову записку із описом заходів безпеки під час швартування - write a memo describing safety measures while mooring/unmooring	

2. Тематичний план навчального курсу

2.1 - Опис навчальної дисципліни «Морська англійська мова» для денної форми навчання

Термін вивчання дисципліни		Обсяг дисципліни		Розподіл академічних годин за видами занять денної форми навчання				Контроль знань			
Курс	Семестр	Всього академічних годин	Кредити ECTS	Аудиторні заняття				Самостійна робота	Вид індивідуального завдання	Залік	Іспит
				Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Семінарські заняття				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	13
I	1	75	2,5		36			39		+ Д	
I	2	75	2,5		34			41		+ Д	
II	3	75	2,5		36			39		+ Д	
II	4	90	3		40			50		+ Д	
Всього		315	10,5		146			169			

2.2 - Зміст дисципліни «Морська англійська мова»

№ заняття	Вид заняття	Обсяг аудиторних годин	Обсяг годин самостійної роботи	Знання, уміння, навички	Рекомендована література []	Посилання на нормативні документи ІМО
1	2	3	4	5	6	7
I курс I семестр Module 1. Maritime Education						
1	ПЗ	2	2	KSMA. Describes seafarer training and education.	[3, U.1]	ІМО ModelCourse 3.17
2	ПЗ	2	4	Academy life. Discusses typical activities in the Academy and leisure activities	[3, U.4]	ІМО ModelCourse 3.17
3	ПЗ	2		Competency Demonstration: 1. Describes seafarer training and education		
Всього		6	6			

Module 2. Career Awareness						
4	ПЗ	2	4	Being a seafarer is challenging Analyzes the factors which influence a person's choice of career	[10, U.1]	IMO ModelCourse 3.17
5	ПЗ	2	2	Importance of English proficiency Discusses English language requirements to seafarers set by STCW 78/95	[10, U.1]	IMO ModelCourse 3.17
6	ПЗ	2	3	Am I Ready to Work at Sea? Summarizes requirements to seafarer skills and competencies	[10, U.1]	IMO ModelCourse 3.17
7	ПЗ	2		Competency Demonstration: 1. Describes readiness to perform duties at sea considering the official requirements to seafarers		
Всего		8	9			
Module 3. Ship arrangement						
8	ПЗ	2	4	Ship's hull. Writes a descriptive paragraph about ship arrangement	[10, U.2]	IMO ModelCourse 3.17
9	ПЗ	2	4	Hull plating. Summarizes the information about hull plating	[10, U.2]	IMO ModelCourse 3.17
10	ПЗ	2	2	Ship linear dimensions. Comments on ship linear dimensions and measurements	[10, U.2]	IMO ModelCourse 3.17
11	ПЗ	2		Competency Demonstration: 1. Describes the ship parts and hull markings; linear dimensions, weights and volumes.		
Всего		8	10			
Module 4. Bulk cargo carriers						
11	ПЗ	2	2	Bulk carrier design Describes a bulker in terms of her design, cargo and cargo handling equipment	[10, U.3]	IMO ModelCourse 3.17
12	ПЗ	2	4	Tankers and their cargoes. Describes a tanker in terms of her design, cargo and cargo handling equipment	[10, U.3]	IMO ModelCourse 3.17
13	ПЗ	2		Competency Demonstration: Characterizes bulk cargo carriers focusing on their design, cargo and cargo handling equipment		
Всего		6	6			
Module 5. Unitized cargo carriers						
15	ПЗ	2	3	Containerized cargo Describes a general cargo ship in terms of her design, cargo and	[10, U.4]	IMO ModelCourse 3.17

				cargo handling equipment		
16	ПЗ	2	3	Container ship design Describes a container ship in terms of her design, cargo and cargo handling equipment	[10, U.4]	IMO Model Course 3.17
17	ПЗ	2	2	Cargo handling equipment. Rates the lifting equipment used in ports from least to most popular	[10, U4]	
18	ПЗ	2		Competency Demonstration: Characterizes unitized cargo carriers focusing on their design, cargo and cargo handling equipment		
Всього		8	8			
Всього за семестр		36	39			
I курс 2 семестр Module 1. Crew and their task						
1	ПЗ	2	4	Departments on board: Names crew ranks and their responsibilities	[9, M1]	IMO Model Course 3.17, STCW
2	ПЗ	2	4	Painting: Describes cadet activities on board	[9, M1]	IMO Model Course 3.17, STCW
3	ПЗ	2		Competency Demonstration: Describes key responsibilities of ship's crew focusing on the ship maintenance and watchkeeping procedures according to STCW and MLC		
Всього		6	8			
Module 2 Personal safety aboard						
4	ПЗ	2	4	Official requirements to safety provisions: Describes safety requirements as stipulated by STCW and COSWP	[9, M2], [5, U.15]	IMO Model Course 3.17
5	ПЗ	2	4	PPE purposes: Explains purposes of personal protective equipment	[9, M2], [5, U.15]	IMO Model Course 3.17
6	ПЗ	2		Works that require care and attention: Gives advice on safe working practices while carrying out specific tasks		
Всього		6	8			
Module 3. First Aid on board						
7	ПЗ	2	4	First Aid kit contents: Comments on the first aid kit	[9, M3], [4, Ch.1, 4, 7],	IMO Model Course 3.17

				contents	[5, U.1]	
8	ПЗ	2	2	First Aid principles: Describes symptoms and treatment of common injuries	[9, M3], [1, Ch. 1, 2, 9], [4, Ch.2]	IMO Model Course 3.17
9	ПЗ	2	2	Competency Demonstration: Describes symptoms and recommend first aid for a specific injury	[9, M3], [1, Ch. 1, 2, 9], [4, Ch.2]	IMO Model Course 3.17
10	ПЗ	2		First Aid kit contents: Comments on the first aid kit contents		
Всього		8	8			
Module 4. Emergencies at sea						
11	ПЗ	2	4	Causes of shipboard emergencies: Characterizes different types of emergencies and their causes	[9, M4], [5, U.2]	IMO Model Course 3.17, STCW
12	ПЗ	2	4	Shipboard fires and their sources: Suggests appropriate firefighting methods depending on class and location of fire	[9, M4], [1, Ch.15, 36], [4, Ch. 14]	IMO Model Course 3.17, STCW
13	ПЗ	2		Actions in case of emergency: Describes the sequence of actions in case of emergency alarm		
Всього		6	8			
Module 5. Life saving appliances						
14	ПЗ	2	3	Lifejacket donning: Explains stowage and uses of personal life- saving appliances	[9, M5], [4, Ch. 15]	IMO Model Course 3.17, SOLAS
15	ПЗ	2	2	Free-fall lifeboat launching: Describes stowage and sequence of actions in case of survival crafts launching	[9, M5], [4, Ch. 15]	IMO Model Course 3.17, SOLAS
16	ПЗ	2	4	Competency Demonstration: Characterizes life-saving appliances in terms of their uses, stowage, construction, and launching procedure	[9, M5], [1, Ch. 33], [4, Ch. 15]	IMO Model Course 3.17, SOLAS
17	ПЗ	2		Lifejacket donning: Explains stowage and uses of personal life- saving appliances		
Всього		8	9			
Всього за семестр		34	41			
II курс 3 семестр Module 1 Maritime Geography						
1	ПЗ	2	4	Continents and land masses: Describes location of continents, countries, oceans, seas, bays,	[8, M1], [1, Ch. 34], [5, U.10]	IMO Model Course 3.17, Medical

				gulfs		Guide
2	ПЗ	2	6	Determining course and bearing: Determines geographical coordinates, nautical measurements, heading, course, bearing, time zones	[8, M1], [1, Ch. 34], [5, U.10]	IMO Model Course 3.17, Medical Guide
3	ПЗ	2	4	Global shipping routes: Describes global shipping routes	[8, M1], [1, Ch. 34], [5, U.10]	IMO Model Course 3.17, Medical Guide
4	ПЗ	2		Competency Demonstration: Speaks about waterbodies, ports and shipping routes in terms of their geographical location, main characteristics and importance for maritime industry		
Всього		8	14			
Module 2. Bridge equipment						
5	ПЗ	2	3	Bridge Workstations: Names the elements of bridge workstation and their functions	[8, M2], [1, Ch. 38, 39], [5, U.9]	IMO Model Course 3.17, SOLAS
6	ПЗ	2	3	Magnetic Compass: Describes the operational principle of magnetic compass	[8, M2], [1, Ch. 38, 39], [5, U.9]	IMO Model Course 3.17, SOLAS
7	ПЗ	2	3	Use of Radar: Defines the elements of a radar and describes their functions	[8, M2], [1, Ch. 38, 39], [5, U.9]	IMO Model Course 3.17, SOLAS
8	ПЗ	2		Competency Demonstration: Characterizes working principles of bridge equipment		
Всього		8	9			
Module 3. GMDSS communications						
9	ПЗ	2	3	GMDSS equipment: Names GMDSS functions and composition	[8, M3], [1, Ch. 37]	IMO Model Course 3.17, SOLAS, LSA Convention
10	ПЗ	2	3	Radio procedures: Simulates radio communications	[8, M3], [1, Ch. 37]	IMO Model Course 3.17, SOLAS, LSA Convention
11	ПЗ	2		Competency Demonstration: Summarizes regulations for GMDSS usage.		
Всього		6	6			
Module 4. Underway						
12	ПЗ	2	2	What are general definitions?:	[8, M4],	IMO Model

				Comments on COLREGs rules 1-3	[1, Ch. 20, 45]	Course 3.17, MARPOL
13	ПЗ	2	2	How is safe speed determined? Comments on COLREGs rules 5-8	[8, M4], [1, Ch. 20, 45]	IMO Model Course 3.17, MARPOL
14	ПЗ	2	2	Which Vessel is an Overtaking One?: Comments on COLREGs rules 13-18	[8, M4], [1, Ch. 20, 45]	IMO Model Course 3.17, MARPOL
15	ПЗ	2		Competency Demonstration: Summarizes the necessary and appropriate actions of the bridge team members in manoeuvres and collision avoidance situations according to COLREGs (Parts A, B)		
Всього		8	6			
Module 5. Visual and sound signaling						
16	ПЗ	2	4	Basic navigation lights: Interprets visual signals used at sea	[8, M5]	IMO Model Course 3.17, ISPS Code
17	ПЗ	2	4	Equipment for sound signals: Interprets manoeuvring and warning signals	[8, M5]	IMO Model Course 3.17, ISPS Code
18	ПЗ	2		Competency Demonstration: Speaks about communication at sea in terms of navigational lights and shapes to be exhibited, sound and light signals to be given by different types of ships when engaged in a certain type of activity		
Всього		6	8			
Всього за семестр		36	39			
II курс 4 семестр						
Module 1. Marine pollution prevention						
1	ПЗ	2	4	Pollution sources: Explains causes of marine pollution	[6, M1], [5, U.36]	IMO Model Course 3.17
2	ПЗ	2	2	SOPEP: Describes shipboard response to oil spills	[6, M1], [5, U.36]	IMO Model Course 3.17
3	ПЗ	2	2	Garbage disposal: Comments on the Annex I-VI regulations	[2, M1], [7, Ch. 20, 45]	IMO Model Course 3.17 MARPOL
4	ПЗ	2		Competency Demonstration: Summarizes regulations for marine pollution prevention		

				according to MARPOL		
Всього		8	8			
Module 2 Ship stability						
4	ПЗ	2	4	Ship Buoyancy: Names and explains the Archimedes principle	[6, M2],	IMO Model Course 3.17, COLREG
5	ПЗ	2	4	Static and Dynamic Stability: Explains the effects of various forces on ship stability	[6, M2],	IMO Model Course 3.17, COLREG
6	ПЗ	2	2	Ship Ballast systems: Describes the working principle of ship ballast system	[6, M2],	IMO Model Course 3.17, COLREG
7	ПЗ	2	2	Competency Demonstration: Summarizes the role of ballast system for ship stability	[6, M2],	IMO Model Course 3.17, COLREG
Всього		8	12			
Module 3. Anchorwork						
9	ПЗ	2	6	Anchoring Equipment Layout: Describes anchoring equipment and its maintenance	[6, M3], [5, U. 5, 9]	IMO Model Course 3.17, COLREG
10	ПЗ	2	4	Types of Anchorages: Explains how to prepare for safe anchoring	[6, M3], [5, U. 5, 9]	IMO Model Course 3.17, COLREG
11	ПЗ	2	4	Anchor Watch: Summarizes the necessary and appropriate actions of the bridge team members when at anchor	[6, M3], [5, U. 5, 9]	IMO Model Course 3.17, SMCP
12	ПЗ	2		Competency Demonstration: Exchanges information on anchoring procedure, anchoring equipment, safety measures using commands and SMCP		
Всього		8	14			
Module 4. Mooring						
13	ПЗ	2	2	Mooring Equipment Maintenance: Characterizes mooring arrangement and types of ropes	[6, M4], [1, Ch. 8], [4, Ch. 10]	IMO Model Course 3.17, Chart 5011
14	ПЗ	2	2	Preparing for Mooring: Describes the actions before and while mooring, exchange information on mooring methods and mooring hazards	[6, M4], [1, Ch. 8], [4, Ch. 10]	IMO Model Course 3.17,
15	ПЗ	2	4	Safety Measures: Demonstrates understanding of personal safety measures during mooring operation	[6, M4], [1, Ch. 8], [4, Ch. 10]	IMO Model Course 3.17, COLREG, SMCP

16	ПЗ	2		Competency Demonstration: Provides information on mooring focusing on mooring arrangement, types of ropes, commands, SMCP, hand signals, personal safety measures		
Всього		8	8			
Module 5. Ship security						
17	ПЗ	2	2	ISPS Code procedures and requirements: Summarizes the ISPS Code requirements	[6, M5], [1, Ch. 10], [4, Ch. 10], [5, U. 14]	IMO Model Course 3.17, SMCP
18	ПЗ	2	2	Security Levels under ISPS Code: Describes measures for different security levels	[6, M5], [1, Ch. 10], [4, Ch. 10], [5, U. 14]	IMO Model Course 3.17, SMCP
19	ПЗ	2	4	Boarding procedure: Comments on procedures providing controlled access to ship	[6, M5], [1, Ch. 10], [4, Ch. 10], [5, U. 14]	IMO Model Course 3.17, SMCP
20	ПЗ	2		Competency Demonstration: Speaks about ship security in terms of the ISPS Code requirements		
Всього		8	8			
Всього за семестр		40	50			

3. План практичних занять

При плануванні навчального заняття, як і при його наступному аналізі, варто використовувати адекватну схему, яка відображає базові аспекти навчання на комунікативній основі. Така схема допомагає дотримуватися певної послідовності кроків, які необхідні для логічної побудови найважливіших елементів освітнього процесу.

Практичний досвід роботи викладача сприяє більш детальному плануванню на основі урахування особливостей кожної групи здобувачів вищої освіти, якими можуть бути психологічні, когнітивні, поведінкові та інші індивідуальні або групові відмінності.

Навчання морської англійської мови на основі комунікативного підходу передбачає певну структуру навчального заняття і, відтак, плану навчального заняття. Структура занять залежить від рівня комунікативних умінь, навчальних потреб і досвіду тих, хто навчається. Такою структурою для першого-другого років навчання визначено PPP (Presentation, Practice, Production), для третього-четвертого років навчання – EASA (Engage, Activate, Study, Activate), для п'ятого курсу навчання – Patchwork (ESAEA,

EASASEA або будь-яка інша конфігурація навчального заняття, яка складається з етапів E, S, A).

Модель PPP можна охарактеризувати як звичний підхід до навчання, оскільки він складається з трьох етапів. Це формат занять, метою яких є ознайомлення і опанування новими лексичними і граматичними одиницями, а тому найліпше підходить для тих, хто навчається, з початковим рівнем мовних знань, коли потрібна значна кількість контрольованих вправ для опрацювання і повторення нового мовного матеріалу.

3.1 Методичні рекомендації до організації заняття

ФОРМАТ ЗАНЯТТЯ ЗА СТРУКТУРОЮ PPP

Група _____ Дата _____
 Модуль № _____
 Заняття № _____
 Тема _____
 Мета: У кінці заняття здобувачі зможуть _____
 Лексика (або) Граматика _____

Хід заняття

Етапи	Зміст роботи	Взаємодія	Час	Навч. засоби
1 Підготовка	1.1 Початок		До 10 хв.	
	[1.2 Перевірка домашнього завдання]			
2 Презентація	2.1 Введення		До 15 хв.	
	2.2 Тема і мета заняття			
	2.3 Презентація / повторення мовних елементів + тренування			
	2.4 Перевірка розуміння			
3 Практика Контрольовані вправи	[Перевірка домашнього завдання]		30 хв. і більше	
4 Практика Керовані вправи				
5 Продуктування (вільна практика)			Біля 20 хв.	
6 Коментарі	Робота над помилками на етапі продуктування		3 хв.	
7 Завершення заняття	7.1 Подання домашнього завдання		2 min	
	7.2 Прикінцеві коментарі			

Скорочення для різних типів взаємодії на занятті:

Ind. = курсанти виконують вправи і завдання індивідуально

SS - T = курсанти спілкуються з викладачем

S - S = курсанти розмовляють у парах

T - SS = викладач спілкується з усією групою

Gr of 3 = курсанти працюють у групах з трьох осіб

S ↔ S ↔ S = запитання ланцюжком

S - CI = один курсанти спілкується з групою

CI - S = група спілкується з одним курсантом

All = хорове повторення

PPP LESSON PLAN FORMAT

Group _____ Date _____
 Module # _____
 Lesson # _____
 Topic _____
 Objective: by the end of the lesson students will be able to _____
 Vocabulary (or) Grammar _____

Lesson Procedure

Stages	Activities	Inter action	Time	Training aids
1 Preparation	1.1 Starter		Up to 10 min	
	[1.2 Checking homework]			
2 Presentation	2.1 Lead-in		Up to 15 min	
	2.2 Lesson topic and objective presentation			
	2.3 Language items presentation / revision + drilling			
	2.4 Checking meaning			
3 Practice Controlled exercises	[Checking homework]		30 min or more	
4 Practice Semi-controlled activities				
5 Production (free practice)			About 20 min	
6 Feedback	Work on SS' mistakes at Production		3 min	
7 Closure	7.1 Giving home task		2 min	
	7.2 Final comments			

Abbreviations for types of classroom interaction:

Ind. = SS doing exercises and activities individually

SS - T = students speaking to teacher

S - S = students speaking to each other, in pairs [open pairs or close pairs]

T - SS = teacher speaking to students as a whole class

Gr of 3 = SS working in groups of 3

S ↔ S ↔ S = chain questioning

S - Cl = S working with the class

Cl - S = the whole class asking one S

All = choral drilling

Перший етап – це презентація певної мовної одиниці в контексті, знайомому здобувачу. Обравши мовний елемент для вивчення, викладач повинен розпочати з презентації контексту (lead-in), під час якої ті, хто навчаються, усвідомлюють, коли, як і чому використовується цей елемент. Потім викладач застосовує необхідні прийоми (наприклад, візуальні опори, модельний текст, персоналізацію, жести тощо), щоб продемонструвати природне застосування мовної одиниці в контексті. Здобувачам надається можливість послухати і повторити контекст декілька разів, а далі здійснюється перевірка розуміння контексту і, власне, окремих мовних одиниць.

Другий етап - практика, де надаються вправи для опанування новим аспектом мови, під час виконання яких здобувачі отримують обмежену допомогу від викладача. Вправи цього етапу поділяються на контрольовані і керовані. Виконуючи контрольовані вправи, увага звертається на вимову та написання мовних одиниць. Контрольовані вправи вимагають одного варіанту відповіді, або, іншими словами, викладач точно знає правильну відповідь, яку повинні надати курсанти.

Під час виконання керованих вправ здобувачі використовують мову у поширеному контексті. Викладачеві слід відслідковувати правильність застосування нових мовних одиниць в обох випадках. За необхідності викладач повертається до етапу презентації для пояснення значення або особливостей використання нового мовного матеріалу.

Останній етап заняття – продукування, під час якого ті, хто навчаються, використовують мову у процесі виконання творчого завдання. На цьому етапі викладач надає мінімальну допомогу. Під час виконання продуктивного завдання викладач повинен не втручатися і не виправляти, оскільки на цьому етапі важливо, щоб вони розвивали швидкість і впевненість у вільному висловлюванні своїх думок. Виправлення найбільш важливих помилок здійснюється після виконання продуктивного завдання на етапі «Коментарі».

Цим трьома етапами передують етап підготовки, під час якого викладач певним чином вводить курсантів в англomовне середовище і організовує перевірку домашнього завдання. Вправа-зачин може бути будь-якого змісту: обговорення новин, дискусія або повторення, пов'язане з попередньою

темою, перегляд короткого тематичного відео і т.п. Головна мета вправи-зачину – активізувати мовлення.

Важливо пам'ятати, що найпершими кроками у розробці плану навчального заняття є:

1) вибір теми заняття, яка повинна відповідати навчальній темі, визначеній у робочій навчальній програмі і навчальному посібнику;

2) формулювання мети заняття (користуючись таксономією Блума), яка повинна бути чіткою, конкретною і зрозумілою курсантам; відповідати потребам і умінням, визначеним у робочій навчальній програмі і навчальному посібнику;

3) визначення змісту і типу завдання для етапу Продукування.

Наступний крок – розробка етапу Презентація. Викладачеві дуже важливо:

1) визначити активну тематичну лексику (у кількості від однієї до семи лексичних одиниць) або граматичну структуру, яку необхідно вивчити / повторити; від цього залежить вибір і зміст вправ для етапу Практика

2) визначити контекст, який потрібен для подання / повторення визначеної лексики або граматичної структури

3) вибрати навчальні засоби, за допомогою яких здійснюватиметься подання нового / навчального матеріалу для повторення

4) обрати вправу для перевірки розуміння значення нового / повторюваного навчального матеріалу

З метою практичного опанування новою лексикою чи граматичною структурою на етапі Практика викладач пропонує 1-2 контрольовані вправи (орієнтовані на правильність використання – accuracy) і 2-3 керовані вправи (орієнтовані на швидкість мовлення - fluency), які можуть бути найбільш ефективними для досягнення мети заняття з урахуванням рівня комунікативних умінь. Загалом цей етап займає половину часу заняття. Контрольовані вправи повинні бути ретельно опрацьовані кожним курсантом; у керованих вправах кожен має брати ініціативну і активну участь. Остання керована вправа повинна бути перехідною, тобто допомогти курсантам підготуватися, до етапу Продукування. Лише за цих умов той, хто навчається, може бути успішним на останньому тематично-змістовному етапі заняття. На цьому етапі викладач визначає форми взаємодії, здійснює моніторинг індивідуальної, парної і групової роботи; виправляє або допомагає у виправленні помилок курсантами; організовує хорове, індивідуальне, вибіркоче повторення правильного варіанту.

Під час Продукування курсанти демонструють набуті комунікативні уміння шляхом виконання певного завдання індивідуально, у парах чи малих

групах. Перед повідомленням продуктивного завдання викладач промовляє: «Тепер ви повинні зуміти/Now you should be able to...», нагадуючи мету заняття і обов'язковість використання активного мовного матеріалу заняття. Після повідомлення продуктивного завдання викладач надає курсантам час підготуватися, обсяг якого залежить від складності завдання і форми взаємодії. Під час демонстрації досягнутого уміння викладач жодним чином не втручається, тобто не допомагає, не виправляє, не задає запитань і т.п. Основне завдання викладача – слідкувати за комунікативним мовленням тих, хто навчається, записувати основні мовні помилки і відмічати, чи використовують вони активний мовний матеріал заняття.

На заняттях з морської англійської мови курсанти вивчають власне мову, тому після самостійного виконання продуктивного завдання, викладач повинен звертати їхню увагу на помилки, сприяти усвідомленню необхідності розвитку лексично і граматично правильного мовлення. Викладач обирає свої прийоми виправлення помилок, однак рекомендовано здійснювати роботу над помилками на крейдовій дошці, білій дошці, на фліпчарті, тобто робити це візуально для кращого запам'ятовування. Найкраще, коли тих, хто навчається, самостійно виправляють помилки, які зазначені викладачем, і декілька разів свідомо повторюють правильний варіант у контексті.

Домашнє завдання повинно складатися з однієї вправи, тексту, проекту, пошукового дослідження тощо, пов'язаного з темою поточного заняття, або завдання випереджуючого характеру, пов'язане з темою наступного заняття. По-перше, декілька завдань неможливо перевірити, ефективно і комунікативно інтегрувати їх у план наступного заняття. По-друге, успішне досягнення мети наступного заняття унеможлиблюється за рахунок значного зменшення навчального часу. По-третє, одне завдання виконується з більшою вмотивованістю.

Домашнє завдання слід:

- записувати на дошці або подавати у іншому варіанті для зорового сприйняття і запису;
- якщо воно є у навчальному посібнику, вимагати від курсантів відкрити його, прочитати завдання;
- пояснити, що очікується від курсантів, або спитати, як вони розуміють домашнє завдання;
- якщо завдання складається з окремих речень, виконати одне речення у класі.

Останнім етапом у плануванні заняття (хоч на занятті у класі це перший етап) розташовується вправа-зачин. Пам'ятаємо, що її роль –

залучити тих, хто навчається, до спілкування англійською мовою після попереднього спілкування рідною мовою на перервах, на заняттях з інших навчальних дисциплін. Тому обсяг, зміст і складність вправи-зачину залежить від змісту і складності запланованого заняття; усвідомити це можливо тільки після укладеного плану заняття.

Обов'язковим елементом планування навчального заняття є визначення часу виконання кожної вправи і завдання, а також на кожний структурний етап заняття.

3.2 Методичні рекомендації щодо змісту і обсягу вправ

При виборі вправ і завдань слід усвідомлювати, що:

- кожна вправа повинна відповідати темі і меті заняття
- інструкції до виконання вправ і завдань повинні бути чіткими лаконічними і зрозумілими
- до виконання вправ і завдань слід залучати усіх курсантів, наскільки це можливо
- вправи і завдання слід урізноманітнювати.

Усі вправи у комунікативному навчанні поділяються на контрольовані вправи (controlled exercises), керовані вправи (semi-controlled exercises) і продуктивні завдання (free practice). На будь-якому комунікативному навчальному занятті з англійської мови застосовуються вправи для розвитку і закріплення практичних умінь. Належна увага має бути приділена послідовності їх використання. Розуміння місця, часу та мети вправи забезпечує поряд з поступовим тренуванням умінь, усвідомлення значення навчального процесу, сприяє прогресу та мотивує курсантів до навчання.

На занятті за структурою PPP контрольовані вправи з'являються першими, керовані вправи у середині заняття, а продуктивні вправи – наприкінці заняття. Кожний наступний тип вправи дозволяє все більшу креативність, індивідуалізацію та експериментування з мовою.

При виконанні контрольованих вправ викладач знає відповідь і мовні елементи, які використовують ти, хто навчається. Існує тільки одна правильна відповідь. Прикладами контрольованих вправ є:

- називання предметів на картинках
- заповнення пропусків у реченнях
- кросворди
- парування слів і їх визначень
- розміщення слів у правильному порядку для укладання речення
- таблиці підстановки
- диктанти

- тексти з картинками замість слів
- розпізнавання / знаходження певних елементів

Контрольовані вправи надають можливість поступово сконцентрувати увагу на новій граматичній структурі або нових лексичних одиницях. Їм не заважає можлива варіативність відповідей, і досить легко у простому контексті віднайти місце для нових і наразі зрозумілих мовних елементів. Контрольовані вправи – невід’ємна частина заняття, тому що вони зміцнюють знання про окремі мовні аспекти.

Керовані вправи використовуються на етапі Початок заняття (Starter) та у другій половині етапу Практика. Після ознайомлення і впевненого використання нових мовних одиниць викладач пропонує курсантам керовані вправи. При їх виконанні підвищується рівень мовної свободи, що підтримує інтерес і створює певний виклик. Викладач не може передбачити усі можливі відповіді навіть, якщо комунікативні можливості кадетів обмежені. Наприклад, якщо поставлено завдання укласти перелік можливих ушкоджень при роботі на судні, у більшості він може бути майже однаковим, проте завжди знайдуться декілька зовсім несподіваних і дивовижних відповідей.

Виконуючи керовані вправи, курсанти мають можливість персоналізувати своє мовлення, використовуючи свої попередні знання, інтереси і потреби. До керованих вправ відносяться:

- мозковий штурм
- відповіді – запитання
- укладання оповідання за картинкою / серією картинок
- доповнення діалогу
- інтерв’ю
- паралельне письмо
- “гарячий стілець”
- правильні / неправильні твердження
- факт чи думка
- злови мене на неправді
- списки за пріоритетами
- піраміда

Продуктивні завдання використовуються за структурою PPP на останньому етапі Практика (як можливість) та на етапі Продуктування

Виконуючи продуктивні вправи / вправи вільного говоріння курсантів мають повну свободу у використанні мови. Викладач не може передбачити, що буде сказано, які думки будуть висловлені. Курсанти мають можливість персоналізувати своє мовлення, експериментувати з мовними елементами, як новими, так і раніше засвоєними. Завдячуючи можливості продуктивного,

вільного мовлення, курсанти пристосовуються і працюють у межах свого рівня мовного комфорту. Це, у свою чергу, підвищує інтерес до активного говоріння. Завдання продуктивного / вільного говоріння включають дебати, рольові ігри, опитування, написання есе, електронного листа, надання порад.

4. Форма контролю знань

Оцінювання мовних знань, мовленнєвих умінь та комунікативної компетентності може бути поточним (моніторинг упродовж модуля – Stop & Check, усна/письмова компетенція) та підсумковим (моніторинг прогресу наприкінці блоку модулів/семестру – Progress Test, диференційований залік, іспит).

Поточне оцінювання здійснюється протягом модулю і дає можливість отримати негайну інформацію про результати вивчення конкретного модуля. Поточне оцінювання також включає самооцінювання та оцінювання однокласниками. Здобувачі вищої освіти мають бути здатними оцінити, наскільки успішно вони рухаються вперед взагалі на тому чи іншому етапі навчання, при виконанні окремих навчальних завдань, оцінювати свій комунікативний рівень з огляду на шкали та дескриптори. Вони повинні вміти оцінювати свою лінгвістичну компетенцію, коригувати та вдосконалювати свою мовленнєву поведінку.

При оцінюванні комунікативної компетентності увага зосереджується на динаміці групи, якості групової роботи, мовному й пізнавальному розвитку, здатності співпрацювати й позитивно реагувати на різні думки та позиції. Усна компетенція оцінюється з точки зору послідовності мовлення, використання необхідного лексичного матеріалу, граматичних структур, що вивчалися, та відповідності інформації майбутній професійній діяльності.

Письмове мовлення оцінюється з точки зору відповідності цілям і змісту завдання, чіткості, логічній послідовності та грамотності.

При виконанні професійно-орієнтованого завдання (проекту) оцінюється здатність ефективно користуватися іноземною мовою під час виконання проекту (комунікативно співпрацювати), а також рівень досягнення мети завдання у відповідності майбутній професійній діяльності.

4.1 Рейтингова система для оцінювання успішності здобувачів вищої освіти денної форми навчання

1-2 курс /1 - 4 семестри

Кількість балів	Вид роботи
10	Демонстрація усної компетенції Модуль 1

5	Демонстрація письмової компетенції Модуль 1
5	Написання Stop & Check № 1
10	Демонстрація усної компетенції Модуль 2
5	Демонстрація письмової компетенції Модуль 2
5	Написання Stop & Check № 2
10	Демонстрація усної компетенції Модуль 3
5	Демонстрація письмової компетенції Модуль 3
5	Написання Stop & Check № 3
10	Демонстрація усної компетенції Модуль 4
5	Демонстрація письмової компетенції Модуль 4
5	Написання Stop & Check № 4
10	Демонстрація усної компетенції Модуль 5
5	Демонстрація письмової компетенції Модуль 5
5	Написання Stop & Check № 5
Всього 100 балів	

4.2 Оцінювання усної компетенції (communicative competencies levels and assessment grading)

Level within a module	Description of communicative competencies within a module	ECTS Grades	Criteria for assessing competencies within a module		
			Appropriateness of message delivery	Fluency	Accuracy
1	2	3	4	5	6
			1-3 points	1-3 points	1-4 points
1 Non-user	Can't communicate in or understand spoken English.	FX 0-1 Considerable further work is required	Can't communicate in or understand spoken English.		
2 Intermittent User	Can interact in a simple way provided the other person talks slowly and clearly and is prepared to help.	F 2-3 Some more work required before the credit can be awarded	Can express some simple, concrete ideas and understand simple meanings when these are delivered clearly	Utterances are indistinct and intermittent	Interaction isn't distinct, more mistakes than co
3 Limited User	Can communicate using sentences and questions. Can demonstrate understanding of some basic situations by identifying certain key words.	E 4-5 Performance meets the minimum criteria	Can express some general meanings on familiar topics, albeit in a limited way	Has problems, so that communication frequently breaks down or is difficult to maintain	Can't use grammar patterns or maritime vocabulary properly
4 Modest User	Can maintain basic communication in familiar situations. Can demonstrate understanding in some situations	D 6-7 Fair but with significant shortcomings	Uses basic range of Maritime English, sufficient for delivering the message in familiar and non-pressure	Has many lapses that restrict continual communication so that frequent efforts and	Can omit / substitute some maritime terms/ SMCP, commands with everyday vocabulary.

	which are less linguistically demanding by identifying the gist or key words.		situations	guidance are needed to ensure that the communicative intention is achieved	Can correct mistakes if he is helped
5 Effective User	Can communicate meaningfully in most situations, despite frequent mistakes. Can demonstrate understanding of gist and some details in situations which are less linguistically demanding. May extract some information from more linguistically demanding situations, but not reliably or with confidence.	C 8 Generally sound work with a number of notable errors	Can share all important data concerning work on board in regular and emergency situations	Uses the language independently and effectively, has some lapses, but usually succeeds in communication	Can make frequent mistakes, but they don't affect communication
6 Competent User	Can demonstrate some understanding of gist, and extract main points, in a variety of situations. Uses Maritime English with confidence in moderately difficult situations	B 9 Above the average standard but with some errors	All information is relevant to the situation, has noticeable lapses that may lead to difficulties in complex situations	Communication is effective on most occasions	Can make some mistakes but able to spot and correct them by himself; can use some reliably complex language and manage familiar situations with some ease.
7 Good user	Can demonstrate some understanding of gist and subtleties in most situations. Uses Maritime English effectively but may need to take special care in complex and difficult situations.	A 10 Outstanding performance with only minor errors	Delivers all information relevant to the situation, has few lapses in conveying or comprehending the content of a message	Communication is effective, consistent, and unmistakable, can communicate in complex linguistic situations	Uses a variety of grammar patterns and wide range of topical vocabulary with occasional inaccuracies and inappropriateness

4.3 Оцінювання мовних знань і умінь на платформі Moodle (Оцінювання Stop and Check)

	Number	Instruction	Points	Total	
G	Grammar 1	Write the correct preposition.	5	5	
	Grammar 2	Complete the sentences with the correct verb forms.	5	5	
V	Vocabulary 1.1	Choose the appropriate variant. Which of the following words means ____?	1	5	
	Vocabulary 1.2		1		
	Vocabulary 1.3		1		
	Vocabulary 1.4		1		
	Vocabulary 1.5		1		
	Vocabulary 2	Fill in the gaps with the appropriate words.	5	5	
R	Reading 1	Mark the statements as T (True), F (False) or DS (Doesn't say).	5	5	
	Reading 2	Choose the correct answers.	5	5	
PC	Professional Competence 1	Match the items and their purposes.	5	5	
	Professional Competence 2.1	Choose the appropriate set of items.	2,5	5	
	Professional Competence 2.2		2,5		
	Professional Competence 3.1	Choose the correct option (situational task).	1	5	
	Professional Competence 3.2		1		
	Professional Competence 3.3		1		
	Professional Competence 3.4		1		
	Professional Competence 3.5		1		
	Professional Competence 4.1	Choose the best answer to the question.	1	5	
	Professional Competence 4.2		1		
	Professional Competence 4.3		1		
	Professional Competence 4.4		1		
	Professional Competence 4.5		1		
	23 tasks				50 points
					Mark: 5

4.4 Шкала оцінювання письмового завдання здобувачів вищої освіти

Використання граматики і лексики (правильність уживання лексичних засобів, правильність уживання граматичних засобів) та змістове навантаження (опрацювання умов, зазначених у ситуації, логіка викладу та зв'язність тексту)	
Бали	Опис критеріїв
5	Відмінно (робота не містить помилок, продемонстровано достатній словниковий запас, використано різноманітні лексичні одиниці для вирішення заданої комунікативної ситуації), умову опрацьовано повністю, надано розгорнуту відповідь, текст укладено логічно й послідовно.
4	Добре (в цілому правильне виконання роботи з певною кількістю суттєвих граматичних помилок, що не заважають розумінню написаного, можливі лексичні помилки, що не впливають на розуміння написаного, умову завдання згадано, надано коротку відповідь, логіку викладу частково порушено
3	Задовільно (виконання завдання зі значною кількістю граматичних грубих помилок, продемонстровано недостатній словниковий запас (використано одноманітні лексичні одиниці) для вирішення заданої комунікативної ситуації), умову не опрацьовано й не згадано, стиль висловлення, ознаки відповідно до формату тексту частково відповідають меті написання, є порушення основних умов
1-2	Незадовільно (виконання завдання з великою кількістю грубих граматичних помилок, продемонстровано незадовільний словниковий запас (використано одноманітні лексичні одиниці) для вирішення заданої комунікативної ситуації), у роботі є лексичні помилки, що спотворюють зміст висловлення, умову не опрацьовано, стиль висловлення, ознаки відповідно до формату тексту не відповідають меті написання висловлення, або їх немає

5. Список питань до самоаналізу

5.1 Питання для самоаналізу після проведеного заняття

А) стосовно підготовки до заняття

1. Чи важко було планувати заняття? Що було легко/важко планувати?
2. Чи вдалося дотримуватися плану заняття? Чи були незаплановані зміни? Наскільки корисним був план заняття?
3. Які зміни Ви внесли би до плану заняття, якби знову його проводили? Які вправи/завдання Ви додали би або не використовували?
4. Наскільки важко було зібрати необхідні матеріали? Завдяки чому було легко/важко/довго знайти необхідні наочності, відео, ігри?
5. Наскільки корисними були матеріали, які планувалося використати? Чи Ви використали усі матеріали? Якщо ні, то чому Ви їх не використали?
6. Чи Ви використали би ці матеріали наступного разу? Що б Ви змінили?

В) стосовно навчального процесу на занятті

1. Ви повідомили здобувачам тему і мету заняття?

2. Яка вправа/завдання або етап заняття пройшли особливо добре/дуже добре виконувалися?
3. Яка вправа/завдання або етап заняття пройшли не дуже добре/неефективно виконувалися?
4. Яка вправа/завдання або етап заняття були особливо складними /легкими для Вас?
5. Чи змогли Ви залучити до роботи усіх/майже усіх здобувачів?
6. Які навчальні засоби (крейдову дошку / білу дошку / інтерактивну дошку / відео / комп'ютер тощо) Ви використали? Чи були вони ефективними у досягненні мети?
7. Чи Ви розвивали уміння у читанні, письмі, аудіюванні і говорінні? Над чим ви працювали більше?
8. Ви розмовляли виключно англійською мовою? Як часто Ви використовували рідну мову? Якщо Ви розмовляли рідною мовою, чи можливо було цього уникнути? Яким чином?
9. Чи вважаєте Ви, що це заняття проведене краще, ніж попереднє? Якщо ні, то чому?
10. Чи досягнуто мету заняття?
11. Чи задали Ви домашнє завдання у кінці заняття? Чому або чому ні?

С) стосовно роботи здобувачів на занятті

1. Чи були якісь вправи/завдання надто легкими/важкими?
2. Які вправи/завдання сподобалися найбільше?
3. Чи були певні проблеми з поведінкою? Які саме? Як Ви впоралися з ними? Як уникнути таких проблем у майбутньому?
4. Чи всі курсанти брали активну участь у роботі? Якщо хтось був пасивним, які аспекти заняття сприяли цьому?
5. Чи всі здобувачі досягли мети заняття?
6. Чи можете Ви визначити конкретні проблеми, які були під час заняття? (розуміння, правильність вимови тощо)

5.2 Аналіз заняття за структурою PPP

<p>1. Тема, мета</p> <p>1.1 Чи тема заняття відповідає робочій навчальній програмі?</p> <p>1.2 Чи правильно сформульована мета? Як саме?</p> <p>1.3 Чи тема і продуктивне завдання відповідають меті заняття?</p>	<p>1. Topic, objective</p> <p>1.1 Does the lesson topic correspond to the syllabus?</p> <p>1.2 Is the objective formulated correctly? How exactly?</p> <p>1.3 Do the topic and production correspond to the lesson objective?</p>
<p>2. Продукування</p> <p>2.1 Чи досягнута мета заняття на етапі продукування?</p> <p>2.2 Чи нова тематична лексика / граматична структура використовуються у контексті продукування?</p> <p>2.3 Скільки здобувачів залучено?</p>	<p>2. Production</p> <p>2.1 Is the objective achieved at the production stage?</p> <p>2.2 Are the new topical vocabulary items / grammar structure used in the production context?</p> <p>2.3 How many students are involved?</p>

2.4 Чи відповідає зміст продуктивного завдання потребам моряків?	2.4 Does the production activity correspond to the mariners' needs?
3. Презентація 3.1 Які нові мовні елементи вводяться? 3.2 Які прийоми використовуються? 3.3 Чи зрозуміло значення нових мовних елементів? 3.4 Як організована перша вправа на використання нових мовних елементів?	3. Presentation 3.1 What language items are presented? 3.2 What technique(s) is / are used? 3.3 Is the meaning clear for students? 3.4 How is the language output organized?
4. Практика 4.1 Скільки часу проводиться практика? 4.2 Чи поділена практика на контрольовані і керовані вправи? 4.3 Скільки контрольованих і керованих вправ? 4.4 Чи вправи і завдання відповідають меті заняття? 4.5 Чи виправляє викладач помилки? Як? 4.6 Чи викладач контролює здатність правильно використовувати цільові мовні елементи? 4.7 Чи інструкції викладача чіткі і зрозумілі?	4. Practice 4.1 How long does it last? 4.2 Is the practice stage subdivided into C and SC activities? 4.3 How many C and SC activities are there? 4.4 Do the lesson exercises and activities correspond to the objective? 4.5 Does T correct the mistakes? How? 4.6 Does T monitor SS' ability to use the target language correctly? 4.7 Are the instructions clear and brief?
5. Взаємодія 5.1 Чи заняття сфокусоване на спілкуванні? 5.2 Які форми взаємодії використані? 5.3 Чи заняття студентозорієнтоване?	5. Interaction 5.1 Is the lesson focused on communication? 5.2 What forms of interaction are used? 5.3 Is the lesson student-centered?
6. Коментарі 6.1 Чи коментував викладач помилки на етапі Продукування? 6.2 Яким чином він це здійснював? 6.3 Чи повторювали здобувачі правильний варіант?	6 Feedback 6.1 Has T given feedback to SS' mistakes and errors? 6.2 How has he done it? 6.3 Have SS pronounced the correct version?
7. Домашнє завдання 7.1 Чи домашнє завдання продовжує тему заняття, розвиває практичні уміння і мотивує на поглиблене вивчення теми? 7.2 Чи конкретне воно? 7.3 Воно розвиває уміння чи просто «завдання заради завдання»? 7.4 Викладач перевіряє, чи зрозуміло курсантам, що вони повинні зробити вдома? 7.5 Викладач запитує здобувачів, чи є у них запитання стосовно домашньої роботи?	7. Home task 7.1 Does the home task reinforce the lesson ideas, provide practice and motivate SS to study the topic in depth? 7.2 Is it measurable? 7.3 Does it contribute to learning or is nothing more than "busy work"? 7.4 Does T go over the instructions to check that SS understand what they are expected to do at home? 7.5 Does T ask SS if they have any questions about the task?
8. Вправа-зачин 8.1 Яка вправа використана на початку заняття? 8.2 Скільки вона триває часу? 8.3 Чи усі залучені до спілкування? 8.4 Чи допомагає вправа-зачин залучити до спілкування англійською мовою?	8. Starter 8.1 What activity is used as a starter? 8.2 How long does it last? 8.3 Are all SS engaged in speaking? 8.4 Does the starter assist SS in tuning their brains to English?

6. Список рекомендованої літератури

1. Галузевий стандарт вищої освіти України: [Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра у галузі знань 0701 «Транспорт і транспортна інфраструктура» напряму підготовки 6.070104 «Морський та річковий транспорт»]. – К., 2012. – 24 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / [наук. ред. укр. вид. С.Ю. Ніколаєва]. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Международная конвенция о подготовке и дипломировании моряков и несении вахты 1978 года (ПДМНВ-78) с поправками = International Convention on Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978 (STCW 1978, as amended). – СПб. : ЦНИИМФ, 2010. – 992 с.
4. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика / О.Б.Бігич, Н.Ф. Бориско, Г.Е. Борецька [та ін.] ; під заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
5. Bloom B. Taxonomy of educational objectives : The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain. – 2nd ed. – New York, Toronto : Longmans, Green. – 1984. – 207 p.
6. Ellis R. Task-Based Language Learning and Teaching : [monogr.] / R. Ellis. – OUP. – 2003. – 398 p.
7. Harmer J. The practice of English language teaching / J. Harmer. – [3d ed.]. – Harlow, Essex : Longman, 2001. – 371 p.
8. IMO. Model Course 3.17. Maritime English. – London : International Maritime Organization (IMO), 2014 – 138 p.
9. STCW Convention and STCW Code. 2017 Edition. Electronic edition. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://navlib.net/wp-content/uploads/2018/06/STCW-2017.pdf> [June.2017]
10. Pesce C. How Can I Evaluate If My Lesson Was a Success? – Electronic edition. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://busyteacher.org/20364-successful-lesson-how-to-evaluate-esl-teachers-ask.html>